

Aantekeningen uit de nalatenschap van

drs. J.F. van Os

31-12-1925 – 10-04-2021

© 2021 De erven van drs. J.F.van Os
gelicenseerd onder de
Creative-Commons CC BY-NC 4.0 licentie
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.nl>

U kunt

- het werk delen — kopiëren, verspreiden en doorgeven via elk medium of bestandsformaat
- het werk bewerken — herschikken, veranderen en afgeleide werken maken

onder de volgende voorwaarden:

- Naamsvermelding — De gebruiker dient de maker van het werk te vermelden, een verwijzing naar de licentie te plaatsen en aan te geven of het werk veranderd is. U mag dat op redelijke wijze doen, maar niet zodanig dat de indruk gewekt wordt dat de licentiegever instemt met uw werk of uw gebruik van het werk.
- Niet-commercieel — U mag het werk niet gebruiken voor commerciële doeleinden.
- Geen aanvullende restricties — U mag geen juridische voorwaarden of technologische voorzieningen toepassen die anderen er juridisch in beperken om iets te doen wat de licentie toestaat.

Correspondentieadres: Adriaan van Os, email adriaan@adriaan.biz

Ebersmünster, Église abbatiale (thans parochiekerk).

- 1965 Boekje over de kerk.
• 2 foto's.
• Dispositie orgel J.A.Silbermann 1732, Echo waarsch van J.A.S.Silbermann, onderhoud Kern. Hierop geschreven een concertprogramma.
Volledig geïnventariseerd 19/3'98.
• Boekje over kerk. Bijna niets over Silbermann-orgel 1731.
1 stuk, inv. 25/6'98.

Ebrach im Steigerwald. Foto

Echteld, Hervormde Kerk.

- Boekzaalbericht 1806, II, 577.
- Kr.knipsel. "De Kerk roept 1961 nr 24 art. o te E
- 15/2'65 OKW aan KV. Eerst beslissing na begroting.
- 12/1'68 OC aan KV. VA. Tenzij anders verm: oud pijp:P8(2 p hout, p.lijkt niet oud), B16(door verf niet te onderzoeken Fltr8 Hp8 (uit later tijd, 12 p eiken) VdG8 (fabrp) O4 F4 O2 T8(later tijd) C-f". Pedkl en mech. daarvan verdwenen. Onderzoek en gedetailleerd rapport laten maken door Eé, Talsma of Bolt.
- 26/10'68 KV aan (OC). Verzoeken in contact te br met Eé.
- 18/11'68 Eé aan KV. Reactie. Vraag om archiefstukken en zo mogelijk bevestiging van een mededeling, dat het orgel in 1836 zou zijn overgeplaatst naar een nieuwe kerk.
- 20/1'69 Arch. N.H.Kerk aan H.L.J. Grien en te E. Welke arch.stukken volgens hem ter pl aanw moeten zijn.
- 7/1'70 Krantdeel onbek.krant. Over kerk te E. Deels uit 11de eeuw ¹.
- 20/7'70 Blank. Offerte. 1784 orgelinwijding door Hauff, Nijmegen, Meere-makelij: de lade, P8 (binnenp) Fltrdc Hp8 O4 F4 O2. Aan lade samenst. Mxt te zien, gelijk aan die te Poortvliet:
C 2 1 1/3 1
c 2 2/3 2 1 1/3 1
c' 4 2 2/3 2 2 1 1/3
c" 4 4 2 2/3 2 2
Gaten geboord geweest voor kantsleep. Op voorslag "Leichel, Düsseldorf 1870". Huidige disp. Winddruk te laag (bij Meere gebruikelijk: ca 82 mm). Prijsofg. div. werkzaamheden om o. bespeelbaar te maken.
- 12/8'70 KV aan Bl. Opdracht bespeelbaar maken in overleg met Eé.
- 14/8'70 KV aan Eé. Mededeling en BS bij:
• Fotoc. over inwijding orgel. (1806?)
- 2/7'71 OC aan KV. Reactie over klacht fin. problemen en overname ad.w door J.G.Eé.
- Corr. over fin.problemen over rapport dat Eé moet maken, gesprek met Eé
- 13/1'75 Bl aan KV. Prijsofgave algehele restauratie (en herstel disp. naar Meere P8 KV aan CRM. Subsidie aanvraag, ook concept (z.d.) aanw.
- 21/10'75 CRM aan KV. O. heeft mon.w. Tot mijn leedwezen....
- 5/5'77 Bl aan KV. Over kostenstijging.
• Verdere corresp. over subs. en over vordering van het werk door Bl.
- 20/4'79 Eé aan KV. Eendoordeel. Niet orig. P8 klinkt zeer acceptabel, lof over nw vulst Sq en Mxt. 2 nw spaanbalgen. Aanwijzing betr. verwarming.
- 8/5'79 Progr. ingebr.n. op die datum.
- 7/8'79 CRM aan KV. Nog geen subsidie.
Gl.inv.
1. bericht in brief Eé kan dus niet waar zijn.

Edam, Hervormde Grote Kerk. 1 vel aantekeningen: Barend Smit 1663, H.W.Fl 1934.

Geïnventariseerd 19/3'98 (1 stuk).

Edam, Hervormde Kleine Kerk.

- 1 vel aant.: H8 V8 VC8 M3 D8 P4 R4 O2 P8dc (verm resp regkn L en R) C-c" C-d' Loos frontje. Afk verm. Beverwijck notaris Drenks.
Geïnventariseerd 19/3'98 (1 stuk).

Ede, een nieuw te bouwen Hervormde Kerk.

- 17/4'61 BRC aan OC. BS bij ontw.tekeningen. KV niet aan kerkorde aangepast.
15/8'61 OCX aan KV. Reacties op ontwerp.tekening.
Geïnventariseerd 25/3'98.

Ede, Hervormde Kerk in Ede-West.

- 4/10'55 OC aan KV. Vernomen nieuwbouwplannen, etc.
7/3'57 BRC aan Eé. Bijgaand project nw kerk. Niet onder kerkordelijk toezicht. Tegenhouden niet mogelijk, wel vriendschappelijke waarschuwing.
5/4'57 BRC aan KV. Waarschuwing. Project van arch. T.Dekker staat op zeer laag niveau.
1/5'57 OC aan KV. Reactie op plannen. Plaats o boven kansel, aan ontwerp te zien, dat aan fabr.orgel is gedacht.
• Nog wat corresp., er kwam geen enkele reactie uit Ede.
Globaal geïnventariseerd 25/3'98

Ede, Hervormde Taborkerk.

- 2/11'70 Arch.bur Messelink en Ganzevoort, Bennekom, 3 ontw.tekeningen kerkelijk centrum Ede-Veldhuizen.

- 1/4'71 (H.Eé?) aan de Graaf, VdgvV, Bl en Marcussen, off.aanvr voor pos. Ged8 P4 F4 O2 Mxt2-3st.
 11/5'71 Hans Eé aan Blank. Bestelling (naar volmacht) van 2 positieven in Tabork. te E en in Herv. Wijkcentr. te Rhenen.
 Prijsopg. van luiken en afsluitklep klavier (zaal wordt ook voor andere doeleinden gebruikt).
 • Rekeningen etc.
 19/4'72 Eé aan KV. Rapport eindkeuring in positieve zin. Bereid afnemen vergelijkend examen voor benoeming organist.
 Globaal geïnventariseerd 25/3'98

Edskes, Bernhardt.

- 20/8'69 Paul Bollen. Verslag interview met B.E.

Ee, Hervormde Kerk.

- 12/7'55 BRC aan (OC). Men heeft Oosterhof als adviseur gevraagd, die off's heeft gevr. bij Fl, Fontein, Lfl, vdBliëk, vV en Pels ("we weten wel dat die RK is maar dan moeten protest.orgelbouwers maar goedkoper inschrijven"). Mr Meindersma te Zutphen wil belangrijke gift voor aankoop nw o doen op voorwaarde: Fiat OC. KV en predikant niet geporteerd van vV.
 21/7'55 PCT aan (OC). Voor welke bedragen 4 firma's hebben ingeschreven.
 6/8'55 KV aan PCT. Idem. Voorkeur voor Pels.
 20/9'55 OC aan BRC. Reactie.
 21/9'55 OC aan PCT. Over RK orgelbouwers en Pels in 't bijzonder. Ernstige mankementen aan el.pn.o. te Wierden. Voor Ee mech.o. gevraagd. Mech. o's vereisen nog meer vakmanschap.
 30/9'55 OC intern. Verzoek inlichtingen over werk van Oosterhof.
 18/2'56 PIOC aan PCT. Besloten in overleg met Oosterhof, tot bouw door Lfl van:
 I. P8 Hp8 O4 F4 Mxt, II. Rf8 P4 Gh2 Sq2st T8 trem, Ped Sb16 en 2 reserves, C-g" C-f 3 kopp. Lfl betreft gietwerk van een RK orgfabr in Heythuyzen, alle ned. orgm's betrekken pijpen bij RK firma Stinkens of hebben RK pijpenmakers zelf in dienst.
 14/3'56 PCT aan (OC). Besluit KV Ee goedgekeurd (Lfl/Oosterhof).
 5/9'55 BRC aan (OC). Meindersma wil dat Uw advies, indien dit afwijzend is, vergezeld gaat met een positieve raad.
 12/12'57 OC aan Kr(!). Dank voor uitnodiging ingebruikn. nieuw o. We zijn verhinderd.
 Globaal geïnventariseerd 25/3'98

Eefde, Hervormde Kerk.

Arch. Baron van Asbeck, Driebergen.

- 14/7'53 KV aan OC. Advies gevraagd.
 5/10'53 Idem. Graag reactie.
 17/10'53 KV. aan (OC). Accoord met Uw voorstel, verder bespreken met arch.
 24/10'53 OC aan KV. Zullen met arch.contact opnemen.
 18/2'56 OC aan PCT. Ongenoegen over gang van zaken. Men heeft met Stam als adviseur bij Fl een o besteld.
 Volledig geïnventariseerd 25/3'98.

Eelde, Hervormde Kerk.

- Corresp. vooraf.
 24/7'61 OC aan KV. 1908 vDam ter vervanging Schnitger-orgel ¹. In volgorde lade: B16 P8 Vlcl8 (gr.o. van Hp) Hp8 O4 O2 Mxt Co3stdc Rf4 T8dc/b) Bovw Salt8(3 p ged) Ae08 Fldlc8 VdG8(c) Splf4 Fug2 klav.k., Calc Vent Céleste (=Trem) C-g" C-d' aangeh. mag.b. Toestand, slijtage, vervuiling, lijmnaden los. p. met kenmerken vervalperiode, zink, expr, kernst, adv. machtiging opdr. B&T voor alleen allernoodzakelijkste voorzieningen.

Globaal geïnventariseerd 25/3'98.

1. Disp.verz. Lohman: 1698, Arp Schnitger, Fock p 260 bestrijdt dit en geeft: 1713, R.Garrels.

Eenrum, Hervormde Kerk.

- Aantekeningen.
 9/2'54 OC aan KV. Over vraag of orgel uit de kerk moet bij restauratie kerkinterieur (dit stuk komt uit map Ee (Fr).
 11/5'54 KV aan (OC). Machtiging opdracht demontage orgel.
 • Corresp. waaruit o.m. blijkt dat het is opgeslagen in de pastorie. Wie de demomntage heeft verricht, blijkt niet.
 28/12'57 OC aan KV. Rapport. 1. Vervuiling, 2. toestand windladen (Lohman), 3. pijpwerk beschadigingen door te veel stemmen wegens toestand lade. Disp. aangetast., stemmen vervangen, ped.uitbreiding in nis achter orgel pneum, kernst. aangebr. Disp. vlgs Seydel-Meyer. Nog geen arch.bevestiging hiervan. Opgave moet gezien onderzoek o. juist zijn. Latere wijzigingen:
 1865 nw balgen N.A.G.Lohman (kleinzoon bwr).
 1874 vO. Toev. nw ped.lade aan de oude met Bz16 Sal8 Sb16.
 1874 of later (wijz door vtK genoemd dus waarsch vO):
 Hw. VdGdc8 -> Violcl16, Vh8 -> Hb8doorsl
 Rw N3 -> VdG8, Dlc8 -> Clar8 doorsl
 Ped Mxt -> Rq6, Sb16 -> Basson16, Bz16 -> Basseth16 doorsl, T8 vern ¹.
 1925 H.Thys te Glimmen Vlcl16->VdG8
 1927 motor gepl.
 1932 Spiering techn. wijzigingen Co op pneum.l. gepl. en vergr van 3 tot 5 st
 Disp. nu:
 Hw P8 O4 Q3 O2 Mxt B16 Bp8 Fldlc8 Gh4 Gmb8 Co5st Hb8 T16
 Rw P8 (of 4?) Rf8 Fldlc4 Fltr8 Splf2 Qd8 VdG8 Cl8
 Ped Bass16 Sb16 P8 Q6 O4 O2 Sal8 Bassth16 Bz16 T8
 Verschuivingen in pijpwerk.
 Restaur.adv. Schoonmaak, herstel disp Lohman ook toevoegingen weg, verw kernst, herstel mech, wellicht balg en motopr op plaats vO-Ped.lade, herstel kas. Opmerkingen over verwarming. Niet direct plaatsing o na krkrest.

16/7'58 OC an KV. Verz. schriftelijke bevestiging afspraak met Ed, aan vV tot plaatsing pijpwerk op lafde in de kerk.
5/11'58 vV aan KV. Offerte restauratie orgel. Wat opvalt: Terugpl. VdG RW naar oorspr. plaats op Hw.
6/4'60 OKW.aan KV Subs.toezegging.
31/5'60 KV an OC. Machtiging verlenen opdr aan vV.
21/3'61 vV aan OC. Offerte rst. Uit corresp. hierna blijkt dat dit was wegens enorme stijging prijspeil.
21/10'61 KV aan OC. Weer machtiging opdr.
3/4'62 vV aan OC. Problemen mensuratie vooral tongw. Een Ped.mxtpijp teruggevonden.
apr'62 Mensuurstaten.
18/4'62 vV aan KV. Aanv.offerte. Tinfoelie frontpijpen, bekert T8 Hw en Ped. passen niet in Lohman-schema. 30 nw
Cornet-pijpen. Geen vern. Bz-bekert maar enger maken, 1 oct. vern. Nw koppen en stavelhuizen T8 en Vh8 Hw.
Ped.k. niet oorspr en niet goed. Dus vern.
18/4'62 vV aan OC. Idem, nog meer bijzonderh. zoals samenst. pedmxt.
19/6'62 OC aan KV en Ous. Mededeling prijsverhoging vV.
5/7'62 KV aan OC. Verontwaardigde reactie.
9/7'62 OC aan KV. Reactie. Voorstel gesprek.
16/1'63 KV aan OC. Bespreking geweest met Eé en Ed. vV heeft alle gereedschap laten weghalen.
3/4'63 vV aan KV. Wat nu de kosten zijn.
4/4'63 OC aan KV. BS bij nieuwe offerte, op grond hiervan subsidie aanvragen.
13/7'64 J.W.ten Kate te E aan vV. Ultimatum: Wanneer het klaar moet zijn, anders negatieve berichtgeving in de pers.
11/11'64 OC aan KV. Over ingebruikneming op 9/12, Eé zal spelen.
20/11'64 OC aan Persbureau der N.H.Krk. Mededelingen ingebr.n. 25/11 Zuidland, dispositie, nw o Lfl, 2/12 Den Bommel,
nw o Lfl, rst Eenrum 9/12 N.A.Lohman 1817 rst vV.
2/12'64 (Eé) aan Ds ten C. Zijn programma.
15/1'65 OC aan KV. Eindrapport. Typisch vroeg XIX-o gebleven.
Globaal geïnventariseerd 25/3'98
1. Klopt niet: De Bz is er nog!

Eenum, Hervormde Kerk.

4/8'61 OC aan PCTGr. Zaak Schnitger-orgel blijven liggen. Restauratie toch wel noodzakelijk.
9/8'61 PCT aan OC. Reactie. Over mogelijk samengaan van Eenum, Oosterwijtwerd en Wirdum. Problemen wegens
kleine aantal inwoners
Ingevoerd 12/11'97.
Het orgel is onder Bolt door Reil gerestaureerd. Zie Bolt-archief.

Eerbeek, Hervormde Kerk (ook voormalig orgel).

jan'30 H.vd Kloot-Meijburg arch. 3 tekeningen Kerkgebouw.
29/6'64 Blank, rapp. Kerkorgel, afschrift door HGem aan OC verzonden. Ernstige gebreken, deels door droogte ontstaan.
Voorstel: vernieuwing membranen, geen totale restauratie gezien de minderwaardige onderdelen waaruit o
bestaat.
17/9'64 OC aan KV. VA. Pneum. o. Standaard Man. B16 P8 Rf8 Gmb8 Ae08 VxC8 O4 F4 Wf2 trem Octkoppel pedk., 3
vaste C. C-f" C-d' Ped Sb16tr, ongunstige plaatsing loodrecht lengterichting gebouw, slechte toestand, slecht
pijpw (overlengte, expr, zink) en disp. Adv. bw nw o. 13 à 15 reg, (alleen begeleiding gem.z. zou met 7 st al
kunnen) , midden op galerij, waardoor licht door raam indirect in de ruimte komt. Adv. begeleiding door Eé.
28/12'64 HGem aan OC. Verzoek contact met Eé te bewerkstelligen.
5/2'65 Eé aan OC. U heeft KV een veel te lage prijs voorgespiegeld voor een o van 7 st.
5/2'65 (Eé) aan KV. Bevestiging onderhoud. P8 O4 O2 Mxt Hp8 Rf4 T8 Qd16 (in bas evt Brd). Advies off.aanvr. (T8
facultatief) bij volgende orgm's met vermelding van hun laatste orgel: Blank (De Bilt), dK (Kerkwijk-
Delwijnen), Lfl (Apeldoorn), Vdg (Domburg), vV (? Geref.K.)
mrt-apr '65 Vdg, Lfl, Bl, vV aan Eé . Offertes.
9/6'65 (Eé) aan Vdg. Opdr. met Pedtransm op 16' (in bas als B uit te voeren) pedkoppel en T8.
17/6'65 Vdg aan KV. Prijsstijging. Prijs met ped.tr. 4 reg. met b/d-deling (Hp, Rf, Mxt, T).
z.d. (Eé) aan KV. Niet eens met voorstel bij ingebruikn. 3 gezelschappen te laten zingen.
5/4'68 OC aan KV. Dank voor uitn. ingebr.n. op 9/4. Kunnen niet komen.
19/4'68 (en stempel 3/5) OC aan KV. O. onvoorwaardelijk goedgekeurd. Vertrouwen dat Trompet, die nog niet klaar
was, in orde komt en windgeruis zal worden weggenomen.
4/5'68 (Eé) aan KV. Orgel goed afgewerkt, goed aangepast aan architectonische en accoustische verhoudingen gebouw.
Jaar te laat (door ziekte) opgeleverd.
Globaal geïnventariseerd 25/3'98

Ernewoude, Hervormde Kerk.

21/4'58 KV aan Ver. KV'n (afschrift 23/4 aan OC). Wat kost een electr. windvoorziening voor klein orgel?
28/4'58 OC aan KV. Voorstel onderzoek ter pl.
25/6'58 OC aan KV. Na afwijzing onderzoek wegens kosten: Ga naar B&T.
Globaal geïnventariseerd 25/3'98

Eestrum, Hervormde Kerk.

20/12'52 Advies i.v.m. wens naar nieuw orgel. Enige mogelijkheid: klein orgel op galerij met klav. aan zijkant. Bevelen hier
Ruiter aan.
4/6'53 (Ruiter) aan Ds Zuidersma te E. Voor plaatsen kab.orgel 2 mogelijkheden. Bijgaand 3 schetjes: plattegron kerk,
nieuw orgel aan lege zijwand, kab.o. in koor. Moet ik kab.o. voor U vasthouden? Er zijn meer gegadigden.
30/6'53 OC aan KV. Eé gaf gunstig oordeel over kab.o. in werkpl. Ruiter. Advies het aan te schaffen.
9/2'54 OC aan KV. KV aan k. te Lathum verkocht.
• Corresp. over komend bezoek Eé.
14/7'54 KV aan OC. Eé hoeft niet te komen. Wij hebben al een adviseur benoemd.

Eethen, Hervormde Kerk.

- 31/12'49 ? aan Ir J.B. Baron van Asbeck, (of vA aan ?) inzake o. te E. "Rapport" o. onderdelen opgeslagen in hooi boven een koestal te E. een windlade, fabr. Standaard, kegellade. 8 reg. en balg, alles onbruikbaar, pijpwerk door KV verkocht.
- 31/12'49 Fl aan vA. Kostenraming herstel o te E. Prijs nw o, daar van oude niets bruikbaar over is !.
- 17/10'50 Contract (afschrift) KV, Verweys en A. Bouman (adv.) bouw nw o. Disp. mensuren en intonatievoorschriften in typisch Boumanstijl. I.P8 Holqd8 Bp4 Sq1-2st II. Bovw Rf8 Sal8(gr.oct Holq) P4 Nh2 Mxt3st Ped Sb16 (voortz Rf8)
- 24/10'50 Bouman aan commissariaat orl.schade Den Haag. Ik zend kostenraming.
- Volledig(?) geïnventariseerd 25/3'98.
1. In oude kas?

Eexta, Hervormde Kerk

- 6/11'61 KV aan OC. Hebben orig. Schnitger-orgel, afk. uit afgebroken middeleeuwse Kruiskerk. Verminkt. Bestaat er subs.mogelijkheid?
- 15/11'61 OC aan KV. Zeker subsidie. maar wanneer?
- 6/12'62 OC aan KV. (Summier) rapport 1704 Arp Schnitger, overgepl. en gewijzigd. P8 B816 bs(pneum gemaakt door Ruiters) B16dc Rf8 O43 Q3 F4 Sal8 O2 F2 Sq2st T8 Ped Sb16tr C-f" C-d'. Lade waarsch.Freytag. Toestand orgel
- Globaal geïnventariseerd 26/3'98.
Zie verder Bolt-archieff. Het oorspr.o. lijkt van M.Amoor te zijn.

Egmond Binnen, Hervormde Kerk.

- Aantekeningen over het orgel afk uit Egmond a/d Hoef, Slotkapel, voor 30 a 35 jaar naar E.binnen. Disp en klav.omvang onduidelijk.
- 19/2'54 KV aan OC. Oud kab.o moet gerestaureerd. Fin.middelen ontbreken. Wat te doen?
- Verdere corresp.
- 20/10'61 OC aan KV. Niets meer van U vernomen na ons onderzoek in'54.
- Globaal geïnventariseerd 26/3'98.

Eibergen, Hervormde Kerk, voormalige orgel.

- Aantekeningen uit contract Joost Derk Jalink 1709 en allerlei aantekeningen over het orgel (kennelijk na onderzoek) van het orgel zelf.
- 25/6'54 OC aan KV. Ous heeft bezoek gebracht. Diverse moeilijke kwesties doen zich voor. Nodig dat ook Eé een bezoek brengt.
- 6/7'54 KV aan Eé. U kunt afschriften van oude stukken raadplegen. Of fotocopiëën opsturen?
- 22/11'54 OC aan KV. Rapport. In een windkast: "Van 1708 is dit orgel nieuw gemaakt door den orgelmaker Jakobus Theodorus Jalinck en in 1832 met en geheel nieuw Clavier en nieuwe Regering en de Windladen vernieuwt en Daar het geluid te scherp en met te veel klyn pypwerk bezet was heb ik in 't orgel grote pypen gebragt om het geluid wat doezet te krijgen. Jacobus Armbroth", hetgeen ook in o is waar te nemen. 2 laden bas en discant. Pedaalladen orig. Jalinck. vL heeft achter kas kegellade geplaatst, speelbaar van 2de klavier Hp8 VxC8 VdG8 Rf4 en maakte B16 speelbaar in ped. Ped. heeft wonderlijke disp. Bz16 Co2 F2. O in slechte staat. Restaur.plan Nieuwe normale lade voor Hw. Nw mech. 2de werk, andere ped. opstelling en uitbreiding. Lade hiervan misschien te handhaven.
- 17/10'55 KV aan Eé. Waar blijft het definitieve rapport?
- 16/5'56 Generaal College van toezicht der Ned.Herv.K. aan OC. Aangesproken door een KV uit E. Waarom er zo weinig aan hun o gebeurde. (Stuk afk. uit map Eethen).
- 9/6'56 OC an KV. Rapport, aansluitend aan dat van 22/11'54. Contract 1708 gevonden, 1803 opdr Armbrorst, 1930 herstel en uitbr. onder de NKO. Weinig hist. waarde, van Jalinck niet veel behouden. 1930 toonh.wijziging, expr, verschuivingen, kernsteken. Herstel komt praktisch neer op nieuwbouw. Advies aankoop nw o. Disp.suggestie vV of vL.

O. ook genoemd in volgende.
Globaal geïnventariseerd 4 en 5/3'98.

Eibergen, Hervormde Kerk.

- 19/6'56 KV aan OC. Verz. disp op te stellen en begroting voor nw o.
- 9/6'56 Rapport voornamelijk over vorige orgel en suggestie nieuw zie map voorm.o.
- 25/8'56 KV aan (OC). Willen ook offerte Fl. Waar advertentie voor verkoop oude o. heen moet.
- 24/9'56 KV aan (OC). Noodkreet. O nu geheel onbruikbaar.
- 1/1'57 KV aan (OC). KV te Vianen biedt o. aan, daar thans opgesteld, "waarbij U zich verplicht het thans in onze kerk aanwezige orgel over te nemen"
- 11/1'57 KV aan (OC). Financiering door bijdragen. OC adviseerde nw o. Aan OC kennis gegeven van aankoop o. van het stiltecentrum van de E55 te Rotterdam. "Vermits de onderhandelingen over de restauratie van het bestaande en de aanschaffing van een nieuw orgel geen aangenaam verloop hebben gehad", Mudde tot adviseur benoemd.
- 18/1'57 PCT aan OC aan (OC). Vraagt opheldering.
- 9/2'57 OC aan PCT. Uiteenzetting gang van zaken. Over Leg, die uitsluitend met Fl werkt. Hoe OC over o's van Fl denkt: Klank weinig zangrijk, star en hard. Fl probeert zich overal in te dringen.
- 14/10'57 OC aan KV. Dank voor uitnodiging ingebr.n. op 16/10'57.
- Globaal geïnventariseerd 5/3'98. Voor foto zie Rotterdam E55.

Eindhoven, Gereformeerde Kerk. (Is er maar één?)

- 20/5'63 OC aan vdB&W. Over bezoek aan door hun gebouwd orgel in Grf.K. te E.

Eindhoven, Hervormde Opstandingskerk, Alpenroosplein (wijk Stratum).

arch. Prof. Wieger Bruin.

- 11/10'51 OC aan Hen. Over tekeningen nieuw te bouwen kerk.
24/5'54 OC aan KV. Over bezoek van Bruin met Eé en Hü aan o's.
3/9'54 OC aan KV. Advies. College wil in E, zich sterk uitbreidende stad, één kerk hebben met Protestants Kerkmuzikaal Centrum. Orgel Schoolstraatkerk bezocht, en in ontsp.geb.Philips en in Elst, Den Haag Maranathakerk, Bruinisse. Het Philipsorgel is als confectie-orgel van belangrijk mindere kwaliteit. O. Schoolstr. goed confectie-orgel uit voorbije periode. Flink orgel geadviseerd, later met 3de kl. uit te breiden.
- 18/11'54 OC aan vV, Ruiter en vL. Off.aanvr. voor nw o in nw te bouwen krk Qd16 P8 O4 Mxt6-8st Sch4st Rf8 F4 Vlf2 T8, pos. P4 Sch4-6st Hp8 Gedf4 Gh2 Sxq2st Dlc16 (res) Kh8
Brstw (geheel voorbereid) P2 O1 Cmb2st Ged8 Gedf4 Q1^{1/3} Vh8 Rg4
Ped P16 O8 O4 evt ook Mxt6st Bz16 T8(voorber) Co4 C-f^{1/3} C-f
- 12/1'55 Offerte vV aan KV.
17/1'55 Off's vV en vL ontvangen en besproken ¹.
17/1'55 OC aan vL en vV. Gevr. Prijs reservering Ged 16 naast gehandhaafde P16 en van Qd8 in Rw.
20/1'55 Offerte vL aan OC.
20/1'55 vV aan KV. Aanv.offerte
5/2'55 OC aan vV. Opdr.namens KV.
2/1 en 28/2'56 W.Bruin aan Eé. Nog steeds geen reactie van vV.
27/6'56 KV Verslag bespreking met Bruin, Eé, Hü, vV e.a. Over door vV gemaakte maquettes. Over mogelijkheid direct 3 kl te bouwen.
- z.d. Verslag bespreking op 13/7'56 ontwerpen dB, betr. vormgeving orgel.
nov'56 Idem op 22/11'56. Idem.
1/12'56 OC aan vV. Off. voor orgelkassen. Ook voor Dlc16 op Rw en T8 op pedaal en voor Brstw met P2 Ged8 F4 O1 Q1^{1/3} Cmb2st Vh8 Reg4
- z.d. KV. Notulen verg 6/12'56.
18/12'56 vV aan KV. Geheel nwe offerte, disp als 18/11'54 (geen Sb in ped) geen reserveringen.
• Corresp. over vertraging en ingebruikneming (geen datum genoemd).
26/2'58 OC aan KV. Eendoordeel "De aan de ongewone opstelling van de orgelkassen verbonden moeilijkheden zijn door de orgelmakers op voortreffelijke wijze opgelost" en andere opmerkingen in positieve zin.
26/6'58 Dr W. de Groot aan KV. Over de tegenvallende accoustiek der kerk, voor vrij grote ruimte geringe nagalm. Wat nagalmtijd is volgens formules en in werkelijkheid.
• Foto van maquette van het orgel.
- Globaal geïnventariseerd 26/3'98.
1) Dan moet er een datum fout zijn.

Eindhoven, Hervormde Schootsestraatkerk.

- 3/12'53 OC aan KV. Hü zal onderzoek instellen.
22/12'53 OC aan KV. o.1934 met pneum.kegelladen functioneert uitstekend, enige kleinigheden kunnen bij stembeurt worden verholpen. Klacht over vocht is ongegrond.
(20/9'55) Datum blijkt uit stuk 7/3'56. Fl aan KV. Gewenst, werk te verrichten aan o. Demontage, schoonmaak, herstel transm.apparaat, intonatie zover mogelijk in overeenstemming brengen met hedendaagse opvattingen.
7/12'55 OC aan Fl. Naar aanl. van offerte: Nieuwe nauwkeurige offerte gevraagd.
27/12'55 Fl aan (OC). Door Uw felle kritiek op door mijn Vader gemaakt orgel en een "soortgelijk plan" van mij destijds, zie ik af van samenwerking.
30/12'55 OC aan Fl. Reactie. Wat bedoeld met "soortgelijk plan". Geven in overweging toch de gevraagde specificatie te maken.
12/1'56 Fl aan (OC). Uw medewerkers hebben zich tegenover de organist in denigrerende termen uitgelaten. Blijf bij standpunt.
7/3'56 Fl aan OC (Na nog wat geschrijf). Wil wel in aanmerking komen voor reparaties. Offerte. Iets uitvoeriger dan die van 20/9'55. Herintonatie betreft niet houten p. en tongw.
2/10'57 Krk bureau aan (OC). Verder geen werk meer van gemaakt.
- Globaal geïnventariseerd 26/3'98.

Eindhoven, Remonstrants Gereformeerde Kerk.

- 4/2'51 ? aan ? Disp. voor nw o. voor Rem.Geref.Gem te E. (kennelijk electropn.)
13/2'51 Dr G.J.Goenderdaal, rem.pred. te Amsterdam aan Hen. Opdr is naar Versch (niet naar Fl) gegaan wegens kortere levertijd en daardoor minder prijsstijgingen. Bijgaand de disp. (mogelijk het vorige stuk).
31/7'53 OC aan Kr. Rekening voor "destijdse bemoeiingen".
Volledig geïnventariseerd 26/3'98.

Eindhoven, voorm. Vaste Burchtkerk.

- 17/4'62 OC aan KV. Vernomen van plan o der Vaste-Burchtkerk (die zal worden gesloopt) over te br. naar ander gebouw.
Dit kan niet zonder overleg met OC, etc.)
1 stuk geïnventariseerd 26/3'98.

Eindhoven - Gestel, Hervormde Kerk.

- 11/11'58 Ir J.B.Baron van Asbeck aan OC. BS bij tekeningen nw.k. Advies gevraagd.
6/3'59 OC aan KV. Marcuskerk Utrecht (van dezelfde arch.) bezocht. Zullen nieuw contact met vA opnemen.
Globaal geïnventariseerd 26/3'98.

Eindhoven - Noord (Woensel), Hervormde Kerk.

- 20/9'54 Ds G.F.D.Locher te E. Bij kerkbouw in Oost contact gehad met Eé, wiens standpunten (teruggrijpen naar tijd vo'o'r romantiek) mij niet bevredigen. Wij zingen ook liederen uit latere tijd. Mag Vente, wiens standpunt gematigder is, adviseur zijn?
- 5/10'54 OC aan L. Voorstel diepgaande bespreking.
- 20/10'54 L aan (OC). Positieve reactie
- 5/11'54 OC (Schokking) aan L. Uitvoerige uiteenzetting ter voorbereiding gesprek. Afwijzing samenwerking met Vente. Volledig geïnventariseerd 26/3'98.

Eindhoven - wijk Tongerle, Hervormde Kerk.

(Arch. C. Valstar)

- 1/5'57 OC aan BRC. Arch. heeft verzuimd contact met OC op te nemen. Galerij veel te hoog. Men wil met koor werken. Daartoe Brstw noodzakelijk. Gezien de veel te hoog (en te diep) geprojecteerde gaanderij zou er een rugp. moeten komen.
- 14/6'57 BRC aan OC. Valstar zal zeker contact opnemen. Tekening had voorlopig karakter.
- 6/2'60 KV aan OC. Plaats kerk en plannen omliggende terrein herhaaldelijk gewijzigd. Daarom nog geen bemiddeling door OC.
- Globaal geïnventariseerd 26/3'98.

Elburg, Hervormde Grote Kerk.

- Kladge met disp.
- Foto.

Geïnventariseerd 26/3'98.

Elkerzee. Zie Scharendijke.

Ellewoutsdijk, Hervormde Kerk.

- 17/8'50 OC an KV. Verzoek op te geven adres arch. die herbouw kerk verzorgt i.v.m. plan nieuw orgel.
- 15/12'50 OC aan vV. Verzoek plan o voor f 12000 te maken.
- 31/1'51 vV aan KV. Offerte voor P8(F) Hp8 O4 F4 O2 Mxt3-4st C-f" en voor P4 Hp8 P8dc(a) F4 O2 Gh2 Q1¹/₃ Sch3-4st.
- 28/2'51 OC aan vV.Opdr 6 st.
- 30/5'53 OC aan KV. Eindoordeel. "zeer matige accoustische verhoudingen in het kerkgebouw hebben bij de intonatie de orgm's veel zorgen gebaard". Desondanks ...
- Foto.
- Globaal geïnventariseerd 26/3'98.

Elst, Hervormde Kerk.

- 11/4'51 OC aan KV. Bevestiging dat vL 't meest in aanmerking komt.
- 14/4'51 vL aan ? Plan o te E (* = voorber).
Hw Qd16 P8 *SpG8 Rf8 O4 Nh4 *Q2²/₃ O2 Mxt1¹/₃'6-8st *T16 T8 *T4
Rw P4 Hp8 Splf4 *O2 Wf2 Q11/3 *Sq2st Dlc8
Ped P16 O8 O4 Mxt2²/₃'4st Bz16 *T8 *Co4 *Cnq2 Samenst vulst
- Uit rekeningen en corresp. blijkt dat opdracht is gegeven.
- 6/3'53 OC aan KV. Onvoorwaardelijke goedkeuring door vL geb.o.
- 6/7'53 OC aan Mr G.D.Cohen Tervaert. Over declaraties Elst, Ellewoutsdijk, Emmeloord, Ems, Almelo, Hees, St.Anna Parochie, Baarn, Biggekerke, Borculo, Breskens, Breukelen, Enschede (Christendom), Enschede.
- 16/9'61 KV aan Eé. Advies gevraagd. Er treden verzakkingen op.
- 6/11'61 KV aan OC. Uw bemiddeling niet meer nodig. Regelen het met arch. en orgm.
- 3/10'67 OC aan KV. Als galerij geen verdere afwijkingen gaat vertonen, slechts kleinigheden aan het orgel te doen. Niet meer gebonden aan vL (thans Pels). Eé en Hü zullen nader onderzoek verrichten, betr. verzakking..
- 24/1'69 OC aan KV. Eé zou nog een keer langs komen. Nu in HO (dec'68) gelezen, dat P/vL opdr tot werkzh aan o heeft verkregen. Verontschuldigen "voor wekken van mogelijke verwachtingen".

Globaal geïnventariseerd 26/3'98.

Genoemd in eerste stuk Almelo, Gr.k.

Elkerzee, Voorm. Hervormde Kerk. Zie Scharendijke.

Elten, Evangelische Kirchengemeinde.

- Kladversie voor volgende (in Nederlands).
- 7/3'51 OC aan ds Spijkerhoef te Zevenaer. Antwoord op verzoek advies rest. o en de persoon Vdg. Met Vdg werken ve normaal niet. Hij maakt nu een o onder OC. Afwachten! Verder gebruikelijke algemeenheden.
- 15/10'51 vV aan Ev.K (in Duits). Offerte voor restauratie orgel en offerte voor Nieuw o P 4 (oud), B 8 (af cs' oud), P 8 (c, nw, gr.oct. van B8), O 2 (oud), Mxt 1' 2f (nw).
- Nog wat correspondentie, geen opdracht.
- 31/7'53 OC aan Ds S. Niets meer vernomen ...
- Globaal geïnventariseerd 26/3'98 en 14/5'98.

Emmeloord, Doopsgezinde Kerk.

- 15/3'60 vV aan Kr. Offerte voor P4 (F) Hp8 Rf4 O2 Mxt2st.
- 5/4'60 OC aan Kr. BS bij vorige

- 23/12'60 KV Herv gem NOP. Met Ed bij vV geweest. Wij kunnen Uw nota niet voldoen, zolang niet zeker is of het koorpositief in nieuwe vleugel der kerk, gebruikt door de doopsgezinden, er komt.
- Intern OC. Aantekening over vorige.

Globaal geïnventariseerd 1/4'98.

Emmeloord, Hervormde Kerk. Voormalig orgel.

(arch. Ir van Ravensteyn)

- 16/4'51 vL aan ? Offerte voor P8 Qd8 Splf4 Mxt2'3-5stn pos P4 Rf8 OP2 N1¹/₃ Sch8 Ped Sb16 *P8 *O4 (* voorbereid).
- 25/5'51 OC aan Beheerscomm. NOP, Reactie over besluit opdracht vL. Over overleg met arch. over kasontwerp.
- 29/12'51 vL aan Eé. Over vordering werk. Gezien materiaal moet de kas een antihoutw.behandeling ondergaan.
- 21/2'52 Eendoordeel. Mogelijk winddruk nog wijzigen. Lovende woorden.
- 20/12'54 OC aan vL. Kostenopg gev. voor P8 en Co4 in ped.
- 24/1'55 vL aan OC. Prijsopg voor A. P8 bij op ped. B. P8 en Co4 bij C. ombouw tot veel groter orgel, disp. daarvan. D. Geheel nw o., als bestaande o naar Marknesse gaat. E. Uitbr. o te Ens met Hw Rf8 Pos Sch1'2'2st en Kh8

Globaal geïnventariseerd 1/4'98. Het orgel van Emmeloord ging niet naar Marknesse maar naar Creil, zie aldaar.

Emmeloord, Hervormde Kerk.

KV NOP

- 21/3'55 vL aan Eé. Nieuwe offerte. Hw Qd16 P8 Rf8 O4 O2 Mxt1¹/₃'6-8st T8
Rw Hp8 P4 Splf4 O2 N1¹/₃ Sch1'4st Sxq3st Dlc8 Ped P16 O8 O4 Mxt6st Bz16 Co4 C-g''' C-f' Veka en verpl. bestaande o naar een andere k in NOP.
- 22/3'55 vL. Tekeningen front (plannen A, B en C) en enige details.
- 16/11'55 vL aan OC. Offerte Nu Hw Q16 P8 Rf8 O4 Splf4 O2 Mxt1¹/₃'6-8st Cmb1¹/₂'3st T8 Rw Hp8 P4 Rf4 Vlf2 N1¹/_x Sch1'4st Sxq2st Kh8 Ped als in offerte 21/3, 3 kopp, trem RW, Kl omv als in offerte 21/3.
- 25/11'55 vL offerte, disp als 16/11. Nu ook alle sam.st vlst.
- 20/3'56 OC aan vL. Opdr.
- 10/7'57 OC aan KV. Eendoordeel in positieve zin.
- 29/7'57 OC aan redactie HO. Mededeling. Disp. als 16/11'55.
- 9/10'57 KV aan OC. Er zijn steeds "kleinigheidjes" aan o.
- Correspondentie hierover. "Kinderziekten" komen meer voor.
- 3/1'62 KV aan OC. Steeds weer klachten.
- 22/10'62 OC aan KV. Betaaladvies.
- 26/2'63 OC aan KV. Ed en Eé hebben o. bezocht. Hebt U een beroep op ze gedaan?
- 31/1'64 vL aan OC. Offerte, waaruit blijkt: mechaniekspanners in toetsenbord aangebracht ("zwevende mechaniek") en pertinax-ventielen die abnormale winter 62/'63 niet hadden overleefd verv. door nieuwe van redwood.
- 25/6'64 OC aan KV. Zaken in NO door fusie vL met P. uitgesteld. Emmeloord (zwev.mech.), Marknesse (zwev.mech. en kl. gebreken), Creil (Eé zal onderzoek instellen)
- 1/7'64 OC aan KV. Geen storingen geconstateerd. wegens heteluchtverwarming en werking zon op kas, is "vrij zwevende mechaniek" gewenst (bestond nog niet tijdens bw o.)
- 8/7'64 KV aan (OC). Kosten onverantwoord, Gaan niet in op aanbod vL. Dit betr. nog niet Marknesse.
- Verder geharrewar.
- 29/10'64 OC aan KV. Enkele onder garantie vallende zaken worden door orgm verholpen, verder mankeert er niets aan de o's.
- Corresp. over te vervangen ventielen. Uiteindelijk valt het wel onder garantie
- 22/10'65 OC aan KV. Eé weer geweest. Emmeloord en Marknesse.
- 9/2'67 Willem van Leeuwen te Voorschoten aan Eé. Verzakking pijpen in E. verholpen.
- 25/8'69 KV aan vL, nu te Oosterlittens. Verzoek namens KV herstel o.
- 31/1'72 KV aan (OC). o. Emmeloord in '68 door vL Sr gerestaureerd en daarna in behandeling gegeven aan vV. Deze zou in '70 orgel verder in oude peil brengen. Ook o's te Creil, Marknesse en Ens bij vV in onderhoud, die er rapporten over heeft gemaakt. vV had ook eigen o's te Tollebeek, Kraggenburg en Luttelgeest in onderhoud.

Globaal geïnventariseerd 1/4'98.

Emmeloord, West Prot.Kerkcentrum

afkorting:

- BwC Bouwcomm Kerkcentrum Emmeloord.
- 17/5'68 Lfl aan Eé. Offerte voor 6 v positief 2 man en ped.
- 25/5'68 vV aan Eé. Offerte voor P8(F), Hlp8 O4 F4 Q2²/₃ O2 Mxt4st T8 C-f''' aangehP C-f'.
- 39(!)/5'68 (Eé) aan Bwcd. Aanbod Lfl (2 kl 1 st. meer) is beter.
- 6/2'69 Arch.bur Zwiers en Fontein aan Eé. Reactie op ontwerp front.
- 3/9'69 BwC aan Eé. Tot nu toe verzuimd schriftelijke opdrachtgeving door te geven. Bij dezen ...
- Rekeningen waaruit blijkt dat Lfl opdracht had.
- 12/7'70 Eé aan BwC. Orgel aanvaardbaar, moet nog wat gebeuren. Adv. eindrekening grotendeels te betalen tot na keur.rapport
- 6/10'70 Eé aan BwC. O. nu onvoorwaardelijk goedgekeurd.

Globaal geïnventariseerd 1 en 2/4'98. Dispositie op reeds in arch. aanwezige kaart Lfl: Hw P8 Hp8 (C-Fs gec) O4 Mxt4st Nevw Rf8 Gedf4 O2 Q1¹/₃ Ped Sb16

Emmen, (orthodoxe) Evangelisatie, kapel.

- 20/12'55 Doeve aan (OC). Aanvraag Ev.Emmen en strafgevangenis Groningen
- 2/2'56 OC aan Bestuur Herv.Ev. Rapport en advies. Advies dat wij in '48 uitbrachten is nog van kracht. Fabr. o van slechte kwaliteit en met gebreken. Nw o. van minstens 18 st noodzakelijk op galerij tegenover preekstoel. Over eerder gemaakte afspraak rondreis.

9/2'56 HervEv aan (OC). Wij willen minder kostbare oplossing. Reis met Eé gaat niet door.
Globaal geïnventariseerd 1/4'98.

Emmen, Hervormde Grote Kerk.

Afkorting:

CKV Commissie Kerkvernieuwing of Commissie vernieuwing N.H.Kerk te E. (ds Faber).

- Aantekeningen,
14/4'59 OC aan CKV. Rapport en advies. 2 man mech.o.
Hman Qd16(c) P8 Gh8(groet met Rf) Rf8 O4 F4 Q3 O2 Co5st Mxt2-4st T8
Bvman Opf8 VdG8 Hp8 Vp4 VxC8 Fld'am4 Wf2 Sxq2-3st
Ped P16 Sb16 Cello8 Korb4. C-e" C-d' deel pneum. toestand slecht.
Pijpw van versch.factuur. Slappe intonatie T8 van zink. Pedkas van na bouwtijd.
Restauratie lijkt niet verantwoord.
- Daarna correspondentie tot dec'63.
Globaal geïnventariseerd 1/4'98.

Emmen, Een nieuwe Hervormde Kerk.

2/2'61 BRC aan OC. Komt waarsch. opdr. ontw.krkk te E. arch.bur Nielsen, Spruyt en vdKuilen te Asd.

6/2'61 OC aan KV. Gebruikelijke reactie.

Volledig geïnventariseerd 1/4'98.

Emmercompascuum, Hervormde kerk.

z.d. Vdg. Ontwerptekening orgel 1.

8/10'62 Vdg aan OC. Orgel kan met bestaande onderdelen niet goed worden. Voorstel bouw geheel nieuw orgel met het bestaande pijpwerk, nieuwe kas. Ped.klavier en banmk kunnen blijven. Disp. met alternatieven.

28/5'63 OC aan KV. Over toezicht é.

17/12'63 OC aan Vdg. KV. heeft besloten oude pijpw te handhaven.

17/10'64 Vdg aan OC. Over werkzaamheden im Hornhuizen en E.²

• Corresp. over tekening front, versterking galerij.

24/2'66 OC aan KV. Garantie-werkzaamheden van Vdg als geëindigd te beschouwen, op uitermate royale wijze behandeld gezien toenmalige en huidige niveau van deze orgm.

Globaal geïnventariseerd 25/2'98 en 1/4'98.

1. Stuk afk. uit map '-Gravenhge Duinzicht.

2. Ook exemplaar in map Hornhuizen.

Engwierum, Hervormde Kerk.

- Aantekeningen: L. en J. van Dam orgelmakers te Leeuwarden 1823, C-f" C-d' P8 Hp8 O4 Fd4 O2 T8dc B16dis
VdG 8 (c) Q3 Co3stdc Mxt3,4,5st Afs1 Trambul. Over toestand o.
9/7'53 OC Rapport en advies. Kwalitatief uitstekend o, onoordeelkundig behandeld. Nog niet direct aan restauratie toe.
Nu al daarvoor sparen.
- OC aan KV. Sterk ontraden met vdBliet in zee te gaan. Zullen wij offerte vragen bij B&T?
1/2'54 Corresp. Eerst schrijft KV: nog wat te willen wachten, dan vraag om B&T begroting te laten maken.
- B&T Offerte, hierin disp. P8 B16dc Hp8 VdG8 O4 Q3 Fldlce4 Co-Mxt O2 T8bd. Restaur. en aanbr. Sb16.
18/10'54 B&T aan (OC). Ventilator verplaatst. Schilder heeft behalve kas ook de frp. geschilderd. Mij opgedragen het weer te verwijderen, maar dat kan niet zonder overleg met OC.
- Vóór 3/2'55
- OC aan KV. Historische rapport (summier) (niets nieuws na vorige stukken)
18/2'56 KV aan OKW. Subs.aanvr.
23/2'56 KV aan (OC). Alle subs. nu geregeld.
jun'57 OC (Eé) aan KV. Werk goedgekeurd. v.Dam-karakter behouden. Buiten bestek nieuwe reg.trekkers en knoppen en
13/6'59 Sb van eiken ipv oregon-pine.

Globaal geïnventariseerd 1/4'98.

Ens, Gereformeerde Kerk.

31/7'56 KV (der Herv.K NOP!) aan Eé over "Gereformeerd pierement" te E. Bouman vertelde dat het slechts de helft van het Herv.o. heeft gekost: f 17000 (tegen 23500 voor Herv!)

1 stuk, geïnventariseerd 1/4'98.

Ens, Hervormde Kerk.

Arch. Nielsen en Spruit, Amsterdam.

KV NOP.

28/12'49 J.E.Houkema aan (OC?), organist. Harmonium in Zwitserse noodkerk voldoet niet meer. Wat nu?

30/1'50 OC aan Eé. Vernomen: "men" heeft Belgisch drukw.harm. aangeschaft.

22/2'50 Houkema aan OC. We hebben het op proef. Proeftijd verlengd, omdat we nog niet erg enthousiast zijn. Als U een goedkoop o weet te bemachtigen ...

12/10'50 R.Bogaard te Nisse aan Vreeken, Bodegraven. Spreekt zijn dank uit voor door V. geleverd orgel, ideaal voor kleine kerken. (Copie hoort bij stukken '52)

15/1'52 OC aan KV. Over plannen orgel 6 st later tot 12 st uit te breiden.

6/3'52 D.A.de Jong, Alblasserdam aan KV NOP. BS bij circulaire van Vreeken, Bodegraven betr. door hem te leveren o's, zoals geplaatst in Borne (Geref) Vriezenveen (Geref) Wagenborgen (Stichtingen), Bredevoort (Geref) ¹, Ouderkerk a/d Amstel (Chr.Geref), Badhoevedorp (Geref) en andere ².

28/3'52 Vreeken aan v.Hulst te Marknesse (KV NOP). Welke door hem geleverde o's zijn te beluisteren.

13/6'52 OC aan Fl. vL en vV. Offerte-aanvraag voor P8 Hp8 O4 F4 O2 Mxt3-4st Ped B16.

- 16/6'52 J.vdWerff, boekhouder (van Fl) aan OC. Offerte.
 18/6'52 vV idem.
 19/6'52 vL idem.
 30/6'52 Fl aan OC. Correctie op offerte van zijn boekhouder.
 14/6'52 Nielsen & S aan Hen. Over verzetten afspraak, omdat Hen van Eé heeft overgenomen.
 15/9'52 vL aan OC. Nw offerte Nu voor Hw P8 Qd8 Splf4 Mxt3-5st Pos. Hp8 P4 Gh2 Trtn2st Sch8 ped Spged16 C-f'' C-f.
 11/12'52 vL aan ? Offerte uitvoeriger, zelfde disp (Trtn nu 1-2st).
 20/5'53 OC (Schokking) aan KV. Verslag bouw o. te E door vL. Intonatie baarde veel zorgen door acc. verhoudingen in het gebouw. Desondanks ...
 24/1'55 Zelfde stuk als Emmeloord Herv. van die datum. Er staat boven: uitbr. o's Emmeloord en Ens. Betr. Ens: Uitbr. Hw met 1 reg en 2 op ped.
 17/2'55 vL aan Hü. Goede oplossing gevonden voor plaatsing 2 extra ped.st.
 24/3'55 OC aan ?. Rapport onderzoek 17/3. Windverlies, windgeruis, stuitklosje niet goed bevestigd.
 19/9'55 OC aan vL. "uitgepropte dekbladen" niet te handhaven.
 7/12'55 OC aan vL. Iets over langs elkaar schuivende moeren.
 Globaal geïnventariseerd 2/4'98. Eerste 3 stukken (van elders afkomstig) 22/4'98.
 1. o te Bredevoort was van De Wit, Badhoevedorp.
 2. De folders van V. naar map Vreeken overgebracht.

Enschede, Gereformeerde Kerk.

- Aantekeningen: Dekker/V&vK Boven preekstoel pneum B16 P8 O4 (O2 door middel van Superkoppel) Mxt2-4st(lage samenst) T8 Rf8 Sxq II. Hp8 Opf4 N22/3 Wf2 Sal¹ Ped Sb16 O8.
 1 stuk. Ingevoerd 2/4'98.
 1. Voetmaat staat er niet bij.
 In archief (niet Erné) fotokaart van Pels aanw. Geref.k. Enschede-Oost (zelfde?) opus 716
 Hw P8 V8 Rf8 O4 Gedf4 Sq3st SO2 Mxt5st2' T8
 Rw Hp8 P4 Rf4 Splf2 N22/3 Sch1'4st Dlc8 Ped C-f' Sb16 Op8 O4 Fg16
 C-g'' C-f' 3 kopp Trem Rw

Enschede, (destijds) Hervormde Grote Kerk.

- 9/2'51 OC aan KV. Reactie aanvraag advies omtrent gebreken aan het orgel. Eé zal onderzoek instellen.
 8/7'51 D.v.Wilgenburg (organist) aan Eé. OC nu ingeschakeld. Uw invloed in Enschede is hard nodig: onverantwoord geld besteed aan "prulpierement" in Lasonderkerk. Verder: nieuw te bouwen Vredeskerk.
 24/10'51 OC aan KV. Rapport o's Gr.k. en Lasonderkerk. Betr. Gr.k.: Geen logisch verband tussen front en interieur. Kas abnormaal diep, mogelijkheid is: ingrijpende wijziging met behoud front, met splitsing in hoofd- en rugwerkkas. Hierover mondeling van gedachte wisselen.
 Lasonderkerk. Verzoek was onderzoek te doen voor plaatsing motor. Die is inmiddels geplaatst, echter niet op deskundige wijze. Door Vdg belangrijke werkz.h. aan o. verricht. Geen vakwerk. Pneum. systeem Vdg functionneert slecht.
 Globaal geïnventariseerd 2/4'98.

Enschede, Hervormde Lasonderkerk.

- Getypte aantekening op een brief: Las.k. in restauratie bij Vdg. 1928 Van Dam/Dekker 30 spr. st. 7 koppelingen pneum. oude motor.
- Aantekeningen. I. T8 M3-4 C4 O2 *Q3 O4 Flh4 Sal8 Conclf8 Rf8 P8 B16 tr II. P8 Q8 H8 G8 VxC8 *Opf4 Rf4 Sifl4 .Fl2 *Nas1^{1/3} *Cmb3 Hob8 Ped Bz16 T8 Ged8 O8 Zachtb16 Sb16 (* betekent nieuw) C-g'' C-f' Bz deel buiten kas, zeer ongelijk en lui.
 22/5'51 OC aan KV. Reactie op aanvraag adv. wegens nieuwe motor. Wie dat wel en niet kunnen installeren.
 Globaal geïnventariseerd 2/4'98. Zie verder rapport 24/10'51 in map Grote K.

Enschede, Hervormde Kerk, B.W.ter Kuikstraat.

- KV Usselo.
 31/10'49 G.A.Ludden organist aan (OC). Kan het orgel met ongeveer zelfde aantal stemmen niet als 2 kl o worden uitgevoerd?
 21/4'50 vL aan OC. Offerte voor Hp8 P4 Rf4 O2 Q1^{1/3} Sch2-03st Kh8 Ped Sb16 Pedk trem of:
 I. Hp8 P4 Q1^{1/3} II Qd8 Rf4 P2 Sch2-3st Ped Sb16 3 kopp trem
 Alles C-g'' C-f'.
 5/1'51 vL aan Eé. Over bespreking over b/d deling der reg. Tongw wordt Sch8 Comb. Hp8-Sb vervalt. Nu zelfstandig.
 30/1'51 vL aan pIOC. Bevestiging opdr. Disp de 2 kl. versie van 21/4'50. Verbeterde sleepconstructie.
 • Ook uit verdere corresp. blijkt dat KV tot de 2 kl. versie had besloten.
 15/4'52 vL aan ? Plan voor bouw orgel, disp. nu: Hw P8 (C-Fs met Qd) Qd8 Splf4 Mxt1^{1/3}'2-4st positief Hp8 P4 Vlf2 N1^{1/3} Kh8(voorber) Ped Sb16 3 kopp trem, C-f'', C-f' (af te leiden uit enkele gegevens).
 z.d. (OC intern) KV besloten 2 kl plan 21/4'50.
 16/4'52 OC aan pIOC. Nu verbeterde disp. 9 stemmen, 10de voorbereid, na overleg met vL.
 z.d. OC (L.Mens waarn secr) Afschr. Keuringsrapport aan pIOC. O. voldoet aan gestelde eisen, mechaniek moet nog worden nageregeld.
 Globaal geïnventariseerd 2/4'98. Aanvulling 7/5'98.

Enschede, Vereniging "Het Christendom"

- 16/11'51 OC aan Ver. Niet een gebruikt o kopen zonder ons advies.
 24/5'55 OC aan Ver. BS bij circulaire werkwijze OC (nu nieuwbouwplannen).
 Volledig geïnventariseerd 2/4'98.

Enschede, Vrijzinnig Hervormden, G.J. v. Heekstraat 188

- 7/7'56 OC aan Bestuur Ver.vrijz.Herv.Wijken "De Westerwijk". Rapport en advies. O is samenvoegsel van restanten van een oud orgel en nieuwer pijpwerk. Advies nieuw 5 st positief op begane grond.
- 21/12'56 Vrz Herv aan OC. Gaan niet in op suggestie nieuw orgel.
Globaal geïnventariseerd 2/4'98.

Enspijk, Hervormde Kerk.

- 5/11'48 Ds J.A. van Dugue te Deil aan Eé. O. te Enspijk weer in gebr. genomen. Aan KV wenk over betaling doorgegeven. (afk. uit map Deil)

Geïnv. 4/3'98.

Enter, Hervormde Kerk.

- 19/4'52 OC aan KV. Rapport en advies. Sleep.o. van inferieure makelij. Slecht gemaakte en in slechte staat verkerende lade. Celluloid op toetsen, Vdg heeft in '49 aanvechtbare reparaties verricht. O. te klein voor te vergroten kerk. Adv. Voorlopig drukwindharmonium daarna nw deugdelijk o, dat evt. in gedeelten kan worden opgebouwd.
- 19/8'52 vV. Offerte harmonium. 24/9 Aanvulling: bijleveren electr. windvoorziening.
- 17/1'53 OC aan Ir Vegter, arch. Advies over plaatsing orgel. Op galerij kan balustradeorgel, klav. opzij, voor orgel met onderbouw is hier geen ruimte.
- 11/10'54 KV aan (OC). Spanjaard biedt een orgel aan.
- 20/10'54 OC aan KV. Zullen o onderzoeken.
- 30/12'54 HGem aan (OC). Opdr o vL, beslissen in febr. plan A of plan C.
- 21/1'55 KV aan (OC). Besloten plan C.
- 30/11'55 OC aan PCT. Resumé. Blijkt dat harmonium inderdaad is aangeschaft, dat aanschaft door Spanjaard aangeboden gebruikt o. onverantwoord was, off's vL (die er niet zijn). Plan C Hw 6 st, Rw 5 st ped 3 st Met name genoemd T8 en Fg16.
- 23/2'56 vL aan ? Offerte disp.uitbr. Hw bij O4, Rw bij Sxq2st(a), Ped T4 (van T8 Hw afgeleid).
- 28/2'56 Vegter aan (OC). Vrij positieve reactie op frontontwerp.
- 12/3'56 vL aan KV. Offerte voor Hw P8 Rf8 O4 F4 O2 Mxt1¹/₃'4-6st T8 Rw Hp8 P4 Vlf2 Sch¹/₂'2st Sxq2st(a) Kh8 Ped B16(Spged) *P8 Fg16 *T4 (*: "vrije pedaalkoppel") 3 kopp trem.
- 25/1'57 Hü aan KV. Eindoordeel. o 17 st (2 tr) op te beperkte ruimte. Klank geslaagd.
- Corresp. over rekening (overschrijding opl. termijn door wijziging plan met gevolgen).
- Globaal geïnventariseerd 2/4'98.

Epe, Hervormde Kerk.

- Kaart uit kaartsysteem met disp vtK.
  - Aantekeningen.
- 20/3'53 OC aan KV. Zullen onderzoek instellen naar aanl. van vraag of o juist wordt onderhouden.
- Na div. aanmaningen der KV:
- 20/10'53 Rapport en advies. 1809 Meere 13 st op één lade en aangeh p. Hiervan nog aanw.: Kas (abnormaal verdiept) en enkele st. Electr.tractuur, pijpwerk door Pels beschadigd: onoordeelkundig stemmen. Garantietermijn verstreken. Bereid te bemiddelen. Als er ernstiger gebreken komen: Nieuw mech.o.

Globaal geïnventariseerd 2/4'98.

Erica, Hervormde Kerk.

- 22/12'52 (OC) aan KV. Vernomen plannen restaur. o. vlg's opg. Madern Moraal. Deze firma heeft o te Lobith verknoeid en er veel schade aangericht. Willen van advies dienen.

1 stuk ingevoerd 2/4'98.

Erichem, Hervormde Kerk.

- 20/10'50 OC aan KV. Eé zal onderzoek instellen.
- 18/3'59 KV aan (OC). Verzoek instellen onderzoek.
- 1/4'59 OC aan KV. Eé zal onderzoek instellen.
- 10/6'64 OC aan KV. Nog behoefte aan advies?

Globaal geïnventariseerd 2/4'98.

Ermelo, Hervormde Kerk.

- jun'57 samen met volgende overgetypt op één A4-tje. Copie restauratieplan H.G.Kamphuis Schiedam. Restauratie laden, vervanging Trompet, "bijbrengen" in Cornet
- 10/10'61 KV aan OC. Wij zenden bijgaand restauratieplan (van Kamphuis)
- 3/8'61 OC aan KV. Reactie op voornemen reparatie Proper-orgel.
- 23/2'62 OC aan KV. Verslag onderzoek. J.Proper Hw B16 P8 Hp8 O4 Rsp1-3st Mxt4st T8bd Co5st Bovw Gmb8 Fldlc8b/d Rf4bas F4dc O2bd aangeh ped met uitschakelb. Sb16 Trem C-f" C-d'. Co en Sb pneumatisch, pijpwerk uit versch. periodes. Slechte toestand. Rsp deels uit vroegere O2, Mxt van jongere datum. T is een CorAngl, doorslaand en niet oorspronkelijk. Front zink Nw o is beste. Geen restauratie. Orgelfonds vormen etc.

Globaal geïnventariseerd 16/4'98. Dit orgel is niet meer aanwezig (vO)

Erné, Lambert.

Concerten en algemeen.

- Programa's concerten, gespeeld door E., meeste in de Nicolaikerker, verder in Amersfoort Joris, Zwolle Grote K., Uithuizen, Herv.k., Utrecht Buurkerker.
- Er was ook nog een map concerten "van anderen". Die zijn afzonderlijk onder naam ingevoerd:

- Utrecht Jacobi, Domkerk, Nicolaikerk
 Krefeld meerdere o's
 Weyerbusch (Westerwald)
 Zürich Großmünster
 Amsterdam Oudekerk
 Dr. John Blow concert
 Gent St. Baafskathedraal
- Brief van Bärenreiter-Antiquariat aan (H.) Winter. Werken van Weckmann niet leverbaar.
  - Foto met o.m. echtpaar Duruflé en L. Erné.
  - Programma's van enige orkestconcerten.
  - Aantekeningen over publicaties over orgels in Mainz en over de orgelmaker Straubingen.
- 28/2'61 Knipsel uit Trouw over benedenmaats orgelspel in Geref. Kerken.
- Foto beschadigde auto: Eé fotografeerde zijn auto na het ongeval in dec'66. (zie o.a. Akkerwoude 12/5'67).
  - Foto van Eé en een onbekende. (afk. uit map Zaltbommel).
  - Foto van Eé.
- 4/3'69 V.Gwinner aan Eé. Uitnodiging tot geven o. concert
- Over de muziekcultuur in Oekraïne. Sonderdruck aus "Die Musik in Geschichte und Gegenwart.
  - Koninklijke Nederlandse Toonkunstenaarsvereniging, Examenopgave 1931.
  - Wij moeten Gode zingen, bundeltje liederen.
- 3 laatste stukken, inv. 25/6'98.
 z.d. Vouwblad. Die Freunde Mainfränkischer Kunst und Geschichte laden ein....

Loopbaan. Corresp. over sollicitaties, zoals berichten vergelijkend examen, of staatsexamen, instructies betr. organistschap.

- 29/10'37 KV Bilthoven aan Eé. Benoemd tot organist kerk (kapel) te Bilthoven.
 18/1'39 ? te Bilthoven aan Eé. Klacht over collectespel.
 11/3'40 KV Utrecht aan Eé. Benoeming tot organist Julianakerk.
 3/3'42 Idem Nicolaikerk.
 11/7 en 15/7'42. W. Petri aan Eé. Raadgevingen betr. theoretisch deel examen.
 12/11'46 Reactie op een briefje van een predikant.
 10/8'50 Heden overleed in de ouderdom van 85 W. Petri (Eé's leraar).

Correspondentie, over het "ideale orgeltype":

- 2/3'47 D.v. Wilgenburg aan Leg. Over div. tractuursystemen, pneumatisering in 1898 o. te Enkhuizen, Wester.
 • Afschriften van brieven z.d. van J. Bijster, W. Hülsmann, Mevr. E.A.S.v.d. Horst (namens Anton vdH), C. Bute, A. Engels, A. Peters aan Eé of Leg over het ideale type orgel.
 z.d. Verheul aan ? naar aanl. van artikel in aprilnr van HO (van Reemeyer)

Andere correspondentie.

- 27/1'54 Jan J. vdBerg aan Eé. Over afspraak.
 Inv. 29/4'98.

Over radio-opnamen.

- Correspondentie met Ulrich Dähnert, Dresden en Andreas Buschnakowski te Karl-Marx-Stadt over Radio-opnamen van Silbermann-o's in de DDR.
- Reis-en verblijfkosten-gegevens.
- Lijst met kerken in de Elzas en aangrenzend gebied in Duitsland, kennelijk i.v.m. met radio-opnamen. Bij één staat de naam Aeschlimann, wiens curriculum vitae en programmavoorstel ook in de stukken voorkomt.

Stukken over juridische zaken.

- Over schorsing 1/4'61 (van Eé, Ed en Hü), 5/5'61 opgeheven.
- Daarna correspondentie over de geleden schade, etc etc.

Zie ook Orgelcommissie der N.H.Kerk onder GFR.
 Globaal geïnventariseerd 26/2'98, ook eerder en later stukken toegevoegd.

Ernen (Wallis). Foto orgel met groet van orgelmaker Hans J. Füglistner.

España.

Denkschrift zur Erhaltung und zum Schutz der altspanischen Orgeln. Uitgave Gesellschaft der Orgelfreunde 1963.

Espel, Protestants Kerkcentrum Una Sancta.

- 27/1'60 Brunzema aan ? Kostenanslag voor P8 (A) Ged8 O4 Rf4 O2 Sch2-3st C-f" aangehp.
 26/2'60 Idem voor Qd16 P8 (C) Hlf8 O4 Spf4 O2 Mxt4-5st C-f" aangehp en een voor P8 Ged8 O4 Rf4 O2 Mxt3st.
 8/3'60 Ahrend aan ? Bevestiging opdr voor P8 (G) Ged8 O4 Rf4 O2 Gh2 Mxt3st alle p metaal C-f" aangehp.
 2/3'62 OC aan Persbur Herv.k. mededeling ingebruikneming op 8/3, disp als 8/3
 19/3'62 OC aan KV. Laatste termijn uitbetalen op f 5000 na: Samenst. Mxt moet gewijzigd.
 2/3'62 A&B aan OC. Hebben Mxt al gewijzigd naar voorstel Eé en Ed.
 13/7'62 OC aan A&B. Er zijn ernstige hangers geconstateerd.
 20/7'62 A&B aan OC. Kerk is veel te vochtig.
 • A&B meerdere aanmaningen laatste geld uit te betalen.
 2/11'65 (Eé) aan OC. Concept keuringsrapport.
 9/11'65 OC aan KV. Eindoordeel. Afhandeling heeft door opmerkingen op zich laten wachten. O functioneert uitstekend na enige jaren gebruik, intonatie gaaf, etc.

Globaal geïnventariseerd 2/4'98.

Etten (Gld, Hervormde Kerk.

- Aantekeningen
- 17/3'50 OC aan vV. Over oorlogsschaderapport. Offerte restauratie gevraagd.
- 2/6'50 vV aan KV. Offerte voor allerlei reparaties. Betr. pijpwr.: aanv. 5 ontbr. p in Hp, 4 in Fltr, 4 in F4, 3 in Flag1 en frp voorzover ze niet zijn te restaureren.
- 4/4'51 vV aan KV. Offerte voor maken nieuwe kas (op frontzijde na, die met snijwerk wordt gerestaureerd in de oude vorm).
- 28/8'51 OC aan Eé. Door mon.z. op vingers getikt: plannen voor orgelgalerij niet bij hun ingediend.
- 9/4'53 OC aan KV. Werk door vV met grote zorg uitgevoerd.
- 19/5'54 KV aan OC. Rekeningen van vV voor werk, gevolg van schade door vocht, veel te hoog.
- 26/5'54 OC aan KV. Een deskundige komt opnemen.
- Corresp. OC en vV.
- 15/6'55 OC aan KV. Over komend bezoek Eé en Hü (laatste stuk)
- Globaal geïnventariseerd 16/4'98.

Everdingen, Hervormde Kerk.

- 19/8'55 KV aan OC. Advies over aangeboden harmoniums.
- 24/8'55 OC aan KV. Zullen het onderzoeken.
- 26/1'56 W.C.C.v.Voorthuizen (pastorie) aan (Eé?). Hebt U in Groningerland een geschikt o ter overname gevonden?
- 13/6'59 OC aan KV. over rekening.
- Globaal geïnventariseerd 16/4'98

2de Exloërmond, Hervormde Kerk.

- Aantekeningen over o J.S.Strümpfler 1780 P8 (C-ds in zinken front, rest oud), O 4 B 16 (c') Hp8 C-H hout) V8 (nw) waarsch op pl. Q 3) Gh4 O2 Mxt3-4st

c	2	1 1/3	1	
c'	2 2/3	2	1 1/3	1
c"	4	2 2/3	2	1 1/3

- 26/1'50 vV aan KV. Offerte restaur. Pijpwr.rest. Gmb->Q3, invoeren, rest. sleepl. verwijderen pneum.l. Kas geheel vernieuwen.
- sept'50 Kerkblad Musselkanaal en 2de Exloërmond met stukje over orgel.
- 16/9'50 OC aan KV. Verslag werk vV. Bij demontage bleek, dat V stond op plaats van een 3 st de reg. Ook naam Co onder verflagen gevonden. Deze dus aangebr. ipv Q3. Reg, inschriften gerstaureerd ipv nieuwe reg.plaatjes. Gunstig oordeel.
- 20/6('52?) Kr aan Eé. Is geen orgelstemmer die dichter bij woont (kosten)?
- 11/3'70 KV aan (OC). Advies gevraagd betr. evt restauratie door vV met Eé als adv.
- 26/3'70 OC aan KV. Positieve reactie.
- Globaal geïnventariseerd 16/4'98.
- Orgel niet meer aanwezig. Zie Bolt-arch. Het Strümpfler-binnenwerk ging naar Krommenie, doopsgez.k. Hier kwam in '76 een nieuw Reil-orgel.

Eygelshoven, Hervormde Kerk. (Wijkgemeente Kerkrade-Eygelshoven)

- 26/7'50 OC aan KV. Zullen adviseren bij aanschaf nieuw harmonium.
- 23/8'50 Fl aan Hen. Sprake aankoop kab.o. Haveman wil dat U het komt keuren.
- 29/8'50 OC aan KV. Door Fl aangeboden kab.o. Hp8bd Fl4bd O2bd Q3dc Qf3bas P8dc.
- 5/9'50 ds Trommel te E. aan Eé. Kab.o. gekocht. Wilt U het in een speciale dienst bespelen?
- 22/9'50 "Hervormd Limburg". Hieruit blijkt dat Eé inderdaad zou komen spelen.
- 11/11'50 OC aan KV. Fl heeft opdracht naar tevredenheid uitgevoerd. Enige doorspraak moet nog worden weggenomen.
- 16/4'51 W.Snel te E aan ? Over hangerij en het feit dat o te zwak is. Kan Fl het terugnemen?
- 5/10;51 Fl aan Hen. Wat de bevindingen van zijn monteur in E waren. Geen garantie. Er is door ondeskundigen aan orgel gewerkt.
- 6/4'55 BRC aan (OC). Over nieuwbouwplannen.
- 13/4'55 Pl Bouwcomm. aan (OC). Advies orgelvoorziening gevraagd, goedkoper dan het door vV voor kleine kerken gefabriceerde orgel.
- Corresp. over bezoek Hü (dat niet door ging)
- 4/5'55 BRC aan pl Bwcomm. Vermoedelijk komt er geen gunstig oordeel over het ontwerp.
- Globaal geïnventariseerd 16/4'98

Farmsum, Hervormde Kerk.

- Kaart uit een kaartsysteem met dispositie naar vtK.
- 22/2'50 R.J.de Vries (KV) aan OC. Mededeling plannen o. dat oorlogsschade heeft geleden.
- 23/2'50 Fa H.Leeugstra, Leeuwarden (kerkorgelbouw) aan OC. Restauratievoorstel: vooral schoonmaak. Dlc zo "verknoeit" dat deze beter door Co 8v vervangen kan worden.
- 27/2'50 OC aan KV. Bereid bijstand te verlenen. Rapport L. verward. Zullen onderzoek naar zijn kwaliteiten instellen.
- 27/2'50 OC aan L. Verzoek om beter rapport en opgave eerdere werkzaamheden.
- 9/3'50 L. aan OC. Gespecificeerde opgave.
- 9/3'50 KV aan OC. Mededeling verzending vorige.
- 13/3'50 OC (Eé) aan KV. Opmerkingen over de opgaven van L. (onvoldoende als oorlogsschaderapport, slecht Nederlands). Eé zal ter pl. de situatie opnemen.
- 13/3'50 OC aan L. Mededeling, dat rapport als oorlogsschaderapport onvoldoende is.
- 25/3'50 HervGem aan OC. Pedaal is van Van Oeckelen 1869.
- 27/3'50 OC aan L. Willen onderzoek instellen naar door U gerest. o's te Munnekezijl.
- 7/?'50 L. aan Eé. Zal met sleutels van 2 kerkgebouwen op afgesproken tijd aanwezig zijn.
- 5/5'50 OC aan HGem. Kunnen L. niet aanbevelen. Hem aangeraden zijn zoon bij een goede orgm te laten opleiden. Ruiters heeft zeer lange levertijd. vV lijkt hier de aangewezen orgm.

8/6'50 OC aan Ruiter. Vernomen, dat KV zich tot U heeft gewend. Verzoeken opstelling oorlogsschaderapport en restauratieofferte.

8/6'50 OC aan KV. Verheugd over Uw besluit.

28/7'50 Ruiter aan KV. Niet vast te stellen waaruit precies de oorlogsschade bestaat. Verzakken van vO-tongwerken is bekend verschijnsel.

28/7'50 Ruiter aan ? (geen geadresseerde). Restauratieplan. Betreffende de dispositie: Fltr8 -> Sq, repetitieschema Mxt wijzigen, Nh2 op lege plaats in Hw, lege pl. Rw: Flag 1. GedQ6 Ped -> Rsp2st, gebruikelijke reparaties, o.a. herstel ingezakte pijpvoeten.

18/11'50 OC aan KV. Accoord ook offerte Fl aan te vragen.

18/11'50 OC aan Fl. Verzoek oorlogsschaderapport en offerte herstel.

z.d. Dispositie
Hw B16 P8 Qd8 VdG8 O4 Rf4 Q3 O2 op.pl Mxt3-4st T8 Vh8
Rw B16dc Hp8 bd Fltrdc P4 Gedf4 Wf2 op.pl Dlc8bd
Ped P16 Sb16 Vln8 Hp8 O4 GedQ6 Bz16 T8.

23/12'50 (Fl?) aan OC. Prijsopgave. Revisie, reparatie tongwerken (o.a. verv. verwormde koppen Vh).

23/1'51 OC aan KV. Voorkeur Fl. omdat R. zo traag werkt.

19/4'52 (OC) aan KV. Nogmaals over het altijd te laat opleveren van werk door R. Betr. voorstel eerst ped.pijpw. te herstellen: Beter met windladen beginnen.

z.d. Ruiter aan ? Twee fasen: A. pedaal en Dlc 8, B. de rest, ook nog te splitsen. Offerte A: Gebr. restauratiewerk en Q6->Rsp.

13/6'52 (OC) aan KV. Offerte R. behoeft nadere bespreking.

26/11'52 OC aan R. Vernomen opdracht. Zekerheid over oplevering mei'53?

8/10'52 (OC) aan KV. Eerste nieuwe o. van R. in Den Haag is uitstekend. R. nu zonder meer aanbevolen, zij het dat de levertijd ...

z.d. Aantekeningen uit archiefgegevens.

13/11'53 R aan Eé over vordering werk.

3/12'53 OC aan KV. Laatste termijn aan R. gr.deels uitbetalen: 2 tongwerken moeten nog worden verbeterd.

z.d. Aantekeningen Appingedam, Farmsum, Middelbert, Timpe, Lohman, Pieterburen en bestek 22/7'23 (Farmsum) disp. ook van ped (vO 1869).

eind'53/begin'54 Ruiter aan Eé (naar map Appingedam overgebracht): Klaar in F. Verder over zijn werk in Wolvega, Roden en demontage in Appingedam)

7/2'54 Dijkhuis (KV) aan R. Er mankeert iets aan een noot. Nota koffie en verwarming.

9/2'54 R. aan KV. Reactie op vorige.

16/2'54 OC aan KV. Eé heeft alles in orde bevonden. Laatste bedrag aan R. uit te betalen.

25/8'69 Nieuwsblad van het Noorden. Bericht: Concert Klaas Jan Mulder alhier gestaakt wegens hangerij.

Ingevoerd 22/10'97.
Zie verder het Bolt-archief

Federatie van Orgelbouwers in Nederland.

Afk. uit map Leek:

9/2'68 OC aan Federatie Orgelbouwers in Nederland. Over achterstallige rekeningen van orgm's.
Ingevoerd 17/9'97.

Ferwerd, Hervormde Kerk

- Stencil met dispositie (3 kl 42 st.verm. El.pn.) en afbeelding. "Reil revisie, uitbreiding en herintonatie."

Finsterwolde. Hervormde Kerk.

4/7'61 OC aan KV. Zullen z.g. summier rapport maken. Samenst. commissie thans: Ds C.Spoor, Nootdorp vrz, J.W.v.Borselen, Rotterdam, pennm, J.Moll, Vlissingen, 2 vacatures, Medewerkers deskundigen: Eé, Ed, Hü.

28/7'61 Verslag onderzoek o. Disp., beschr. toestand windz., mechaniek, kas, pijw (weinig kerkst., ze zijn vooral te vinden in de con. registers en verm. origineel, hoogste ged. p der Fl 4 hebben gaatjes in de hoeden.), intonatie (welke gr.d orig. moet zijn), verzekeringswaarde, conclusie (adv. restaur., welke zeker subsidiabel zal zijn)

27/3'62 KV aan OC. N.a.v.bezoek Ed en Ous: Ous aanganaam verrast door authenticiteit o. Zal proberen de rest. met voorrang te behandelen. Niet tussentijds meer stemmen.

18/9'62 OC aan KV. Ed zal o. te Ede, geb, door door U gen. o.mn. De Graaf bezien.

22/5'63 OC aan KV. Werk van dG wettigt goede verwachtingen. Maar hij is nog niet competent voor rest, van een belangrijke restauratie.

2/9'63 KV aan OC. dG vor ons het aanlokkelijkst, mede uit fin.oogpunt.

14/11'63 OC aan KV. Vernomen van plannen kerkrestauratie. Beste lijkt werk aan o. daarmee te combineren.

21/12'65 OC aan KV. Nieuwe werkwijze OC. Na vertrek Ed op 21/11'63 Eé belast met Uw o.zaak, etc.

9/3'66 OC aan KV. Te verwachten subsidie-percentages niet te voorspellen.

4/5'66 OC aan KV. Vlg's Ous zal subs. ca 3/4 der restaur.k. bedragen.
Globaal geïnventariseerd 3/12'97.

Fijnaart, Hervormde Kerk.

15/6'51 OC aan KV. Reactie op brief 12/5 1.

z.d. Aantekeningen P8 B16 R8 V8 C8 Ae08 Cfl4 O4 CMxt3-5 TrHarm8 Sb16 C-g''' C-d'

8/12'51 OC aan KV. Verslag onderzoek. Slecht pneum.instr.Standaart in kas 1877 waarin nog 13 reg.gaten. Klein deel pijpw uit vorige o. Er zijn 11 st en 1 tr (ped). Toestand: worm. Onderhoud door hr Van Kouteren is geldverspilling.
Volledig geïnventariseerd 16/4'98
1. niet aanwezig.

Finkum (Fr), Hervormde Kerk.

Afkorting: PIRC Plaatselijke Restauratiecommissie.

- Corresp vooraf (kerkrestauratie.)
  - 25/4'63 PIRC aan OC. Orgel is ingepakt, nu moeilijk te onderzoeken.
  - 23/3'64 PIRC aan OC. Deskundige kan nu komen (zou Eé zijn).
  - 18/6'64 OC aan PIRC Dank voor uitn. ingebrn. kerkgebouw op 27 en 28/6.
  - 11/6'64 B&T aan KV. Offerte voor aanbr. windmach. houtw.bestrijding, herstel pijpwerk
  - 11/7'64 B&T aan KV. Prijsopg. in 2 delen. In eerste deel wat subsidiabel zou kunnen zijn. Nu disp. genoemd: B&T 1913: P8 VdG8 O4 O2 F4 B8 Aeo8 (voor laatste 3: comb.trede), aangehP.
  - 28/8'64 OC aan B&T. Aparte opgave voor verschillende werkzaamheden (wat uit kerkrest. voortvloeit is subsidiabel).
  - 3/9'64 B&T aan OC. Antwoord.
  - 13/11'64 OC aan PIRC. Dringend advies beide soorten werkzaamheden tegelijk te doen uitvoeren.
  - 5/12'66 KV aan OC. Zegt contact met OC op.
  - Nog wat corresp. met PCT.
- Globaal geïnventariseerd 16/4'98.

Flentrop.

- z.d. OC (Schokking) aan Fl. Critische vragen over o's te Yerseke, Doetinchem, Schoondijke, Ginneken, Amstelveen, Beetsterzwaag. (Afkomstig uit map Farmsum)
- Stencil over positieven, disp. A, B of C. (Uit map Zwolle)
  - Plattegrond van Zaandam en aanwijzing woonplaats DA, Fl kantoor en werkplaats in Koog. (uit map Velzen Zuid, Egmonduskerk)
- 1978 75 jaar Flentrop Orgelbouw. Tekst van Jan Jongepier.
- Ingevoerd o.a. 22/10'97, laatste stuk, inv. 25/6'98. Dit moet door één der zonen Eé veel later aan het Eé zijn toegevoegd. Zie ook het (vermoedelijk) rondschrijven dossier Sloten.

France. Bulletin d'abonnement (van platen van historische o's) z.d.

Franeke, Hervormde Kerk.

- jan'62-mrt'63 Corresp. met OC. Bezoek door verandering werkwijze OC al maar vertraagd. Ed zal komen.
- 20/5'63 OC aan KV. Verslag onderzoek. 1842 v.Dam met metaal en pijpwerk van ouder orgel, of dit het voorm. o alhier was, is niet te achterhalen.
- Hw P8 B16 Hp8 O4 F4 Naz3 (laatste 2 ipv Fg16 en Q3) O2 Sq (wasCo3st met pijpw daarvan) Mxt3-5st(was V8) T8 (was Dlc8)
- Bovw P8 Fldlc8 Gedf4 Gh2 Sch3-5st B-H8
- Ped P16 O8 O4 Bz16 T8 3 afsl man en ped.k.
- C-f'' C-d'. Over toestand orgel. Advies: machtiging maken historisch rapport.
- Nog wat over verwarming.
- Globaal geïnventariseerd 16/4'98

Frankfurt a.Main, Dreikönigskirche.

Programma Bach-week 12-16/5'54 alhier en (concerten zonder orgel:) Aula Universiteit.
1 stuk, inv. 25/6'98.

Frederikstad, Vestsidens kirke. Foto Marcussen-orgel 1964 met disp.

Freiburg in Breisgau, Katholischer Dom.

z.d. Getypt stuk over de 4 orgels in deze kerk en blad met aantekeningen (radio-opn?)
Volledig geïnventariseerd 16/4'98

Frobenius. Boekjes met disposities en afbeeldingen van F-o's 1970-75

1 stuk, inv. 25/6'98.

Frøderyd (Zweden). Foto Hammarberg-orgel met disp. 20 st.